

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Dariny Ličkovej právnej veci žalobcu: **K., a.s.**, K., L.X., zastúpeného advokátom JUDr. M. V., Š.X., K. proti žalovanému: **S., a.s.**, M., M.X., zastúpenému advokátom JUDr. G. D., N.X., M., o zaplatenie 2 056 898,- Sk s prísl. vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 18 Cb 296/02, na dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 29. novembra 2007, č.k.: 2 Cob 131/07-83, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Okresného súdu Michalovce z 26. marca 2007, č.k. 18 Cb 296/02-70 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 29. novembra 2007, č.k.: 2 Cob 131/07-83 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Michalovce uznesením z 26. marca 2007, č.k. 18 Cb 296/02-70 zamietol návrh žalobcu na zámenu žalobcu na spoločnosť C. C., s.r.o., L.X., K.

Rozhodol tak s odôvodnením, že sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu, ktorým bol návrh žalobcu na zámenu účastníkom zamietnutý (sp. zn.

17 Cb 250/00). Správkyňa konkurznej podstaty úpadcu uzavrela zmluvu o postúpení pohľadávky z 22.11.2000 na základe opatrenia Krajského súdu v Košiciach. Podľa tohto opatrenia bol daný súhlas podľa § 27 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní č. 328/1991 Zb. v platnom znení (ďalej len ZKV) na uzavretie kúpnej zmluvy a nie zmluvy o postúpení pohľadávok. Pokiaľ správkyňa konkurznej podstaty uzavrela zmluvu o postúpení pohľadávky, porušila ust. § 27 ZKV a porušila opatrenie súdu, ktoré bolo v súlade s týmto ustanovením vydané. Preto vyhodnotil právny úkon – zmluvu o postúpení pohľadávky z 22.11.2000 za absolútne neplatný právny úkon pre rozpor so zákonom (§ 39 Obč. zák.). Preto pokiaľ žalobca zmluvou o postúpení pohľadávok z 3.5.2004 postúpil predmetnú pohľadávku, ktorú nadobudol od správkyne konkurznej podstaty, je tento úkon neplatný podľa § 37 ods. 2 Obč. zák., lebo ide o právny úkon, ktorého predmetom je nemožné plnenie. Predmetná pohľadávka neprešla platne z vyššie uvedeného dôvodu na žalobcu, preto návrh na zmenu účastníka na strane žalobcu zamietol.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Košiciach vec prejednal a napadnutým uznesením potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa vecne správne.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súd prvého stupňa správne zistil, že uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávok 22. novembra 2000 správkyňa konkurznej podstaty obišla zákon, a to ustanovenie § 27 ZKV a porušila aj opatrenie Krajského súdu v Košiciach z 21. novembra 2000, preto tento právny úkon spočívajúci v postúpení pohľadávok je podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný. Odvolací súd sa so závermi súdu prvého stupňa stotožnil, preto napadnuté rozhodnutie potvrdil.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca dovolanie. Prípustnosť dovolania zdôvodnil ustanovením § 237 písm. f/ OSP. Uviedol, že súd prvého stupňa ako aj odvolací súd mali v danom prípade skúmať iba to, či zmluva o postúpení pohľadávok z 3.5.2004 bola skutočne uzavretá a či v konkrétnom prípade mala za následok prevod práva, o ktoré v konaní ide. Otázkou, či uplatnené právo, ktoré malo byť prevedené tu je, alebo či bolo prevedené na iného, mali sudy vyjadriť až v rozhodnutí vo veci samej. Je toho názoru, že týmto zmätočným postupom súdov mu bola odňatá možnosť konať pred súdom spôsobom predpokladaným OSP. Ďalej uviedol, že súd prvého stupňa a odvolací súd nepatričnou aplikáciou právnych noriem dospeli k absurdnému záveru, ktorý sa musí odmietnuť, pretože inštitút postúpenia pohľadávok je jediný právny nástroj, využitím ktorého je možné zachovať existenciu obligácie za súčasnej zámény osoby na veriteľskej strane, pričom cesiou prechádza pohľadávka na nového veriteľa v tom stave, v akom v okamžiku postúpenia existovala.

Záverom uviedol, že ak má dôjsť k prevodu pohľadávok z obchodného styku na ďalší subjekt bez ohľadu na to, či sa pohľadávky nachádzajú v režime konkurzného konania alebo nie, je nevyhnutné uzatvoriť formálne zmluvu o postúpení pohľadávok podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka a nie kúpnu zmluvu ako to mylne konštatoval okresný súd. Z uvedených dôvodov žiadal zrušiť uznesenie Okresného súdu Michalovce v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žiadal dovolanie žalobcu zamietnuť, lebo z namietaného dôvodu nemohlo dôjsť k porušeniu jeho práva konať pred súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 10a ods. 1 OSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas, dovolanie prejednal a po preskúmaní napadnutých rozhodnutí, ako aj konania, ktoré im predchádzalo, dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 OSP). V prejednávanej veci odvolací súd a súd prvého stupňa rozhodli uznesením, pričom odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil a nevyslovil, že je proti nemu dovolanie prípustné. Žalobcom napadnuté uznesenie nie je žiadnym z rozhodnutí uvedených v § 239 OSP, preto prípustnosť dovolania podľa § 239 OSP nie je dané.

Proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu bolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 OSP. Dovolateľ tvrdí, že v konaní mu bola postupom odvolacieho súdu odňatá možnosť konať pred súdom, čo by zakladalo prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ OSP.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Je potrebné prisvedčiť dovolateľovi, že prevod pohľadávok bez ohľadu na to, či sú súčasťou konkurznej podstaty alebo nie, sa realizuje zmluvou o postúpení pohľadávok podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, a to aj v prípade pohľadávok vzniknutých z obchodných záväzkových vzťahov.

Pochybenie súvislosti so speňažovaním pohľadávok, patriacich do konkurznej podstaty si uvedomil aj konkurzný súd, ako to vyplýva z opatrenia Krajského súdu v Košiciach z 10. novembra 2004, č.k.: 4 K 136/99-204 (č.l. 66), ktorým opatrením dal súhlas s postúpením predmetnej pohľadávky.

Základného pochybenia sa však dopustil odvolací súd v tom, že nechal bez povšimnutia opatrenie konkurzného súdu z 10. novembra 2004 (ktorým opravil svoje pochybenie v opatrení z 21. novembra 2000) a potvrdil nesprávne rozhodnutie o návrhu žalobcu, aby na jeho miesto vstúpila spoločnosť C. C., s.r.o.

Žalobca správne navrhol, aby na jeho miesto do konania vstúpila spoločnosť C. C., s.r.o., K., a to na základe právnej skutočnosti, ktorá nastala po začatí konania, t.j. postúpenie pohľadávky, preto súd prvého stupňa mal postupovať podľa § 92 ods. 2 OSP. Tým, že ani odvolací súd nepostupoval podľa ustanovenia § 92 ods. 2 OSP odňal tým žalobcovi a aj spoločnosti C. C., s.r.o., K. možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ OSP).

Tým je daná prípustnosť dovolania.

Na základe uvedených dôvodov dovolací súd v zmysle ustanovenia § 243b ods. 1 napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvého stupňa, ktoré je postihnuté tou istou vadou, zrušil a podľa odseku 2 vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Právny názor dovolacieho súdu je pre súd nižšieho stupňa záväzný (§ 243d ods. 1 OSP).

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 29. mája 2008

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu